

Raadsverslag over Revitaliseringsplan Woonschepenhaven 18 december 2013

8.d: Revitaliseringsplan Woonschepenhaven
(raadsvoorstel 21 november 2013, GR13.4046866)

De VOORZITTER: Wie wil daar het woord over voeren? De heer De Rook.

De heer DE ROOK (D66): Voorzitter, kunt u mij, voor ik begin misschien aangeven hoeveel spreektijd ik daar nog voor heb?

De VOORZITTER: Ja, ik schat in een minuut. Kan het even op het lijstje getoverd worden? O, nou, ik zit er een half minuutje naast. Neem het woord.

De heer DE ROOK (D66): Voorzitter, het werd in de commissie al veelvuldig gememoreerd: het dossier Woonschepenhaven/Eemskanaalzone speelt al lange tijd. En een daadwerkelijke revitalisering van de zone is vandaag misschien wel dichterbij dan ooit. Misschien wel op een moeilijk moment. Want een raadsvoorstel van 4,5 miljoen euro, gezien de financiële situatie van de gemeente Groningen, is gezien de tijd nu misschien slecht te begrijpen. Maar gezien de geschiedenis, misschien wel heel goed te begrijpen. Voorzitter, wij hebben dit voorstel opnieuw geagendeerd, omdat er toch nog onvrede was bij bewoners. Zelfs naar aanleiding van de raadscommissie. De bezwaren van de bewoners vielen eigenlijk in drie delen uiteen. Ze gingen over de mogelijke verontreiniging van het gebied. Wij hebben daarop de toezegging van de wethouder gekregen, die zou ik graag vandaag nog even herhaald zien, voor de formaliteit, dat het vooronderzoek gereed is voordat met de aanbesteding wordt begonnen. Het tweede bezwaar van de bewoners was: hoe verhalen wij de schade als het straks misgaat bij de uitvoering? Dat is namelijk een risico. Ik heb van het college gehoord dat het ervoor wil zorgen dat daar voor die bewoners een eenvoudige en duidelijke regeling voor is, op het moment dat zich dat voordoet. Dat ook graag herhaald. Ja, en dan de derde, voorzitter, dat is eigenlijk dat de bewoners hebben gezegd dat het budget misschien niet toereikend is voor dit plan. Het zou eigenlijk meer moeten zijn. Nou, dat stelt ons wel voor een dilemma. Omdat mijn inschatting is, en daarmee neem ik ook maar even mijn indruk mee van de overige leden van deze raad, dat een uitbreiding van het revitaliseringsbudget op dit moment niet tot de politieke, maar ook niet tot de inhoudelijke realiteit behoort. Dat constaterende, blijft er een keuze over, en dat dilemma hebben wij ook aan de Woonschepenhavenbewoners voorgelegd. We kunnen namelijk nu instemmen, zodat daar nu in ieder geval wat gebeurt, en ook flink wat. Of we kunnen nu tegenstemmen, met als nadeel dat er nu niets gebeurt en dat misschien bij de volgende gemeentelijke bezuinigingsronde nog wordt gedacht, goh, daar ligt 4,5 miljoen euro op de plank. Dus daar zit ook nog een groot risico aan. Ja, wat is dan wijsheid, voorzitter? Onze conclusie is toch dat wij denken dat het ontzettend goed is, ook geluisterd hebbende naar die bewoners, dat er nu echt iets gebeurt op die plek. De kaders bieden er ook inhoudelijk een goede leidraad voor. Maar de sleutel zit ook in de verdere voortgang van het proces. Dit zijn de kaders. Het project wordt nu ingestoken en ik wil graag aan het college vragen, en ik denk dat het er ook toe bereid is, ook gezien de inspanningen die het al eerder heeft geleverd om de mensen erbij te betrekken, om ook de bewoners van het gebied te blijven betrekken bij de verdere voortgang, bij de invulling van die kaders, zodat we ook het wantrouwen dat er is en het gebrek aan draagvlak dat er bij sommige bewoners nog is, in de toekomst kunnen wegnemen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Lente.

Mevrouw VAN LENTE (PvdA): Ja, dank u voorzitter. De fractie van de PvdA is heel blij met dit voorstel. Eindelijk gaan we groot onderhoud uitvoeren in de Woonschepenhaven. Ja, onderhoud, maar eigenlijk gaat het hier over veiligheid, volksgezondheid en gewoon

volkshuisvesting. Dus dat is ontzettend van belang. Vandaar dat wij dat van harte onderschrijven.

Op de vraag van de heer De Rook over het budget, heeft het college volgens mij ook al wat gezegd. Als we geld tekort komen en dat voorzien we nu niet, dan horen we dat. Het lijkt nu te passen.

Wij hadden in de commissie nog een vraag over aanpak van de dijken. Ook niet onbelangrijk. Daar zal nog overleg over plaatsvinden met het waterschap. De bewoners hadden daar ook zorgen over, dus ik ben benieuwd hoe het daarmee staat.

De heer De Rook heeft net een overzicht gegeven van waar de zorgen van de bewoners zitten. Ik heb die bezwaren ook gehoord en vooral geproefd dat er veel zorgen zijn, niet zozeer over wat we gaan doen, maar vooral over hoe we het gaan doen. Over de uitvoering. Nou, dat begrijp ik ook wel, want we gaan hun huizen, hun woonschepen, de woningen verslepen en dat is natuurlijk nogal wat. In de commissie is het vooral daarover veel gegaan. Ik heb ook een aantal toezeggingen, waaraan ik hecht om die nog een keer op te noemen. Het college heeft toegezegd dat de zoektocht naar een aannemer niet alleen gaat over 'goedkoop', over euro's, maar juist ook over een aannemer die goed is in het uitvoeren van dit werk, over het beperken van overlast, het beperken van risico's en over goede communicatie. Over schadeafhandeling heeft de heer De Rook al iets gezegd. Er is toegezegd dat daar inderdaad een goede regeling vooraf voor bedacht wordt en dat er ook een verzekering voor wordt afgesloten. Dat gezegd hebbend, snappen wij ook heel goed dat bewoners hier niet acuut vertrouwen krijgen dat wij een goed voorstel gaan aannemen. Dat is ook de reden dat wij willen benadrukken, evenals D66 al deed, dat het echt van belang is dat het college goed blijft communiceren in onze beleving en dat eigenlijk alleen op die manier vertrouwen gewonnen kan worden bij die bewoners. Dat lijkt ons eigenlijk de belangrijkste succesfactor voor een succesvolle revitalisering van die Woonschepenhaven.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. In de commissie zijn de punten die al eerder zijn genoemd volgens mij duidelijk aan de orde geweest. Namelijk dat draagvlak en het geld. Daar heeft de wethouder al een heel duidelijke woordvoering over gehouden en ik denk ook niet dat hij iets nieuws gaat zeggen. Die woordvoering was prima, dus wat mij betreft is het hiermee ook klaar.

De VOORZITTER: Anderen nog? Ja, de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik heb geen spreektijd meer, maar ik wil mij heel graag aansluiten bij mevrouw Van Lente van de PvdA.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Het gaat hier om mensen, maar ook om dieren en om met die laatste groep te beginnen... Ik ben niet voor niets van de Partij voor de Dieren, hè? Er zijn er veel van bij de Woonschepenhaven. Wij hebben echter vernomen dat een groot aantal dieren is verdwenen door de aanleg van Meerstad. Een groot stuk houtopstand is in de afgelopen jaren plat gebulldozerd. Opmerkingen van de inwoners, dat daar talloze vogels leefden, zouden in de wind geslagen zijn. Het gaat hier om een strook van zo'n 50 m breed, wat ruige bosjes zeg maar, waar twee soorten spechten, fazanten en zelfs koekoeken in leefden. Die zijn allemaal verdwenen. Wij zullen een initiatiefvoorstel hierover voorbereiden waarin we voorstellen hier de situatie in oude staat te herstellen. Een van de inwoners vertelde ons dat er nog één verdwaalde specht is overgebleven, die af en toe op een lantaarnpaal aan het tikken is. Ja, dat is wel zielig, hè?

Ook binnen de Woonschepenhaven leven veel dieren. Hun welzijn wordt bedreigd door de aanstaande renovatie en aanleg van riolering. Het gaat bijvoorbeeld om vleermuizen, die een goed plekje kunnen vinden in de oude schuurtjes die ook dreigen te verdwijnen. Waar wij ons onder andere zorgen over maken, is het feit dat er in een aantal schuren en schepen boerenzwaluwen nestelen, die waarschijnlijk ook zullen verdwijnen. Boerenzwaluwen staan

op nummer 3 van de meest bedreigde vogelsoorten op de lijst van de vogelbescherming. Ook bij de woonschepenbewoners leeft hierover veel onrust. Onze vraag aan het college is of dit een overzicht kan verzorgen met alle aanwezige dieren en de maatregelen die het college gaat nemen om hen optimaal te beschermen. Graag ontvangen wij antwoord hierop. Wij hebben hiervoor een motie die we willen indienen en eventueel kunnen intrekken, indien het antwoord van de wethouder bevredigend is.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Lente.

Mevrouw VAN LENTE (PvdA): Ja, dank u voorzitter. Ik heb twee vragen aan de fractie van de Partij voor de Dieren. De eerste vraag is of de Partij voor de Dieren bekend is met het feit dat het college al gezegd heeft onderzoek te gaan doen naar onder andere de aanwezigheid van vleermuizen, zwaluwen en wat dies meer zij, het komend voorjaar. De tweede is, of ik de Partij voor de Dieren nou goed begrepen heb dat, als het gaat om vleermuizen en volkshuisvesting, namelijk de aanleg van riolering, de Partij voor de Dieren onverkort kiest voor de vleermuis.

De heer KELDER (PvdD): Nee. Er zijn wetten die zeggen dat beschermde diersoorten beschermd moeten worden. Dus wij willen graag dat daar een oplossing voor gevonden wordt. Ik ben niet bekend met uw eerste vraag. Ik ben gebeld door verontruste bewoners en daar baseer ik mijn verhaal op.

Het tweede gedeelte. Ik zei al, het gaat ook over mensen. Wij willen graag van het college weten in hoeverre er rekening wordt gehouden met schade die de bewoners oplopen indien hun schuren worden afgebroken, indien de grond meer vervuild is dan verwacht of indien de bewoners op andere logische manieren schade ondervinden aan hun schip. In bijgevoegde brief uiten verschillende bewoners hun zorg hierover. Ook hierop willen wij graag een reactie van het college ontvangen. Dank u wel.

Motie (5): Boerenzwaluwen en andere dieren (Partij voor de Dieren)

De gemeenteraad van Groningen, bijeen op 18 december 2013, besprekende het revitaliseringsplan Woonschepenhaven, constaterende dat:

- er veel onrust bestaat onder de inwoners van de Woonschepenhaven met betrekking tot de aanstaande revitalisering;
- deze deels te maken heeft met het feit dat er in de afgelopen jaren ingrepen aan hun omgeving zijn gedaan waardoor een groot deel van de daar aanwezige vogels zijn verdwenen;
- er ook binnen de Woonschepenhaven veel dieren leven, voor wier leefomstandigheden men vreest;

overwegende dat:

- boerenzwaluwen bijvoorbeeld hoog op de lijst van uitsterven staan;
- de gemeente verplichtingen heeft onder de Flora- en Faunawet;
- een nauwkeurige inventarisatie van de aanwezige dieren een deel van de onvrede bij de inwoners zou kunnen wegnemen;

spreekt uit dat:

- het college nauwkeurig in kaart brengt welke dieren er leven en op welke wijze ervoor gezorgd wordt dat zij geen overlast ondervinden van de revitalisering,

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De heer Maat. Neemt u het woord.

De heer MAAT (Stadspartij): De Stadspartij heeft geen spreektijd meer. Ik sluit me daarom aan bij de uitvoerige woordvoering van de heer De Rook van D66 en ook van de PvdA. Ik denk dat wij, afgezien nog even van het antwoord, wat ook de heer Kelder als voorbehoud maakte, de motie van de Partij voor de Dieren gaan steunen.

De VOORZITTER: Anderen nog? Ja, u hebt het woord.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik wil mij aansluiten bij de woordvoering van mevrouw Kuik van het CDA.

De VOORZITTER: Goed.

De heer NOLLES (GroenLinks): Voorzitter, ik zou me graag willen aansluiten bij de woordvoering van mevrouw Van Lente.

De VOORZITTER: Ik denk dat het woord nu aan de wethouder is.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dank u wel, voorzitter. Het is, denk ik, inderdaad wel een historisch besluit dat we mogelijk gaan nemen. Dat moet natuurlijk nog gaan gebeuren. Maar dat we na toch jaren van plannen maken, die weer niet doorgingen, waar veel overleg over is geweest, nu toch een ieder geval het investeringsbesluit nemen om de woonschepen te revitaliseren. Het is een historisch besluit omdat het zo lang heeft geduurd. Maar het is wel hard nodig, naar opvatting van het college. Een aantal redenen is natuurlijk in de commissie al uitgebreid benoemd. De oproep van mevrouw Kuik in gedachten nemend, zal ik daar niet uitvoerig op ingegaan. Maar het heeft natuurlijk te maken met de sanering. Het heeft natuurlijk te maken met de veiligheid, met de nutsvoorzieningen en ook gewoon met de brandveiligheid van de schepen. En de riolering, niet te vergeten. Het gaat inderdaad om woonomstandigheden, het gaat er om volkshuisvesting. Het gaat om noodzakelijke maatregelen die, wanneer we die achterwege zouden laten, er uiteindelijk toe zouden leiden dat de Woonschepenhaven in de vorm zoals die nu bestaat, niet meer zou kunnen bestaan. We hebben het dus echt nodig.

Het feit dat het zo lang geduurd heeft is aan de ene kant de oorzaak en aan de andere kant het gevolg van de onvrede die er bij de bewoners is. Juist omdat het zo lang heeft geduurd, is er veel scepsis. Die ontmoeten wij ook en naarmate het besluit dichterbij komt, neemt de scepsis toe. Dat is aan de ene kant heel begrijpelijk, omdat het proces zo lang heeft geduurd. Aan de andere kant heeft het er ook weer toe geleid, omdat het in het verleden natuurlijk ook wel eens plaatsvond, dat er vaak, op het moment dat het zover was, toch weer besloten werd om het plan te veranderen. Om er toch weer eens opnieuw naar te gaan kijken. We hebben daarom in het proces bewust ervoor gekozen, ondanks dat het misschien nu niet qua draagvlak tot het gewenste resultaat heeft geleid, om een heel uitgebreid participatieproces te hebben, waarbij we tot op het niveau van de individuele booteigenaar, bootbewoner, met mensen hebben gesproken. Ik ben het ook wel met de heer De Rook eens, dat staat ook in onze nota, dat er toch een soort urgentie is. Het is wel nu of nooit. Op het moment dat we ervoor kiezen om het proces opnieuw te doen, denk ik dat wij zo langzamerhand in de situatie komen dat we het geld dat er nu nog op de plank ligt moeten afwegen, naar andere doelen toe. Het is maar de vraag of er dan ooit nog eens tot die opknopbeurt komt. Dit is naar onze opvatting echt wel het moment.

De andere zaken, waar ook door een paar partijen aan gerefereerd is, zijn natuurlijk in de commissie al uitgebreid aan de orde gekomen. Er is inderdaad een goede schaderegeling. Daar spreken we ook over met de aannemer die uiteindelijk geselecteerd zal worden. Die zal inderdaad niet alleen op euro's worden geselecteerd, maar ook op basis van ervaring met dit

soort processen en op innovativiteit, om op zo'n manier het proces in te steken dat de overlast voor de bewoners zo beperkt mogelijk wordt. Het valt niet uit te sluiten dat er overlast zal zijn, want het is nogal een ingreep. Maar die schaderegeling zal goed en toegankelijk zijn voor bewoners.

Met betrekking tot de angst die er bij de bewoners is, dat het budget niet toereikend is, omdat met name de sanering wel eens veel duurder zou kunnen uitvallen: ja, wij hebben uitgebreid onderzoek gedaan. Wij zullen alle onderzoeken die nog nodig zijn, hebben afgerond voordat we daadwerkelijk gaan aanbesteden en zeker op het punt van die sanering hebben we heel veel gekeken. Wij denken dat het met dit budget kan. Natuurlijk blijft er altijd een risico, maar wij denken dat dit wel in de exploitatie Eemskanaalzone is op te vangen. Mocht het inderdaad zo zijn dat we met dit geld niet uitkomen, dan komen wij onmiddellijk weer bij u als raad terug. Maar we zijn ervan overtuigd, met de kennis van nu, dat dit kan.

In het proces van voorbereiding, waar we nu instappen, uiteindelijke aanbesteding en uitvoering, zal het contact met de bewoners, zowel vanuit de gemeente als vanuit de aannemer, buitengewoon belangrijk zijn. We hebben niet voor niets een klankbordgroep daarvoor in het leven geroepen, dus we zullen dat overleg intensief voeren.

Dus naar ons idee is aan alle randvoorwaarden voldaan en is dit het best mogelijke. Het is nu ook het moment om door te pakken om na tien jaar eindelijk deze noodzakelijke revitalisering uit te voeren.

Tot slot dan nog even de motie die is ingediend door de Partij voor de Dieren. Ik geef daarbij graag even het woord aan collega Seton, aangezien hij feitelijk de beantwoording van die motie, zoals hij zei, ook al in de commissie had gedaan. Dus om te voorkomen dat we twee verschillende dingen zeggen, zal hij deze motie van een antwoord namens het college voorzien.

Wethouder SETON: De fractie van GroenLinks had vragen gesteld naar aanleiding van de roze vleermuis. Die heb ik in de laatste commissievergadering van Beheer en Verkeer kort beantwoord op basis van onderzoek, vrij uitgebreid onderzoek, naar én de zwaluwen, én de spechten, maar ook nog zoogdieren die niet ontdekt waren, terwijl er volgens mij toch wel wat katten in dat gebied rondlopen. Die gegevens zijn gewoon beschikbaar. Dus als de raad er belang aan hecht om, ondanks wat ik kort in de commissie heb verteld, even de achtergrond daarvan te zien, dan stel ik die gegevens van harte beschikbaar. De uitkomsten waren, in ieder geval vanuit het zicht van het college, geruststellend, met ook nog wat pluspunten voor de dieren. Maar ik ben graag bereid om dat te verstekken.

De VOORZITTER: Kunnen we besluitvorming plegen? De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Voorzitter, wat ik wel aankondigde in mijn woordvoering: met die aankondiging hoef ik mijn motie niet in te dienen.

De VOORZITTER: Oké. De motie is ingetrokken en dan gaan we naar het raadsvoorstel van 21 november 2013, de revitalisering van de Woonschepenhaven. Wie is daarvoor? Daar is iedereen voor en daarmee is het aanvaard.